

vrácení díla ve skutečnosti nebylo možné. Firma J. zřídila vodovod ovšem na základě usnesení místního zastupitelstva ze dne 3. září 1921, jímž byla zadána stavba vodovodu, ale i odvolací soud vychází z názoru, že usnesení to bylo neplatné a že nedošlo ani později k uznání dluhu platným usnesením místního neb obecního zastupitelstva. Takovéto pozdější usnesení bylo by se musilo státi platně podle § 10 zákona čis. 329/21, jenž mezi tím vstoupil dnem 1. října 1921 v účinnost, usnesení takové nebylo však ani tvrzeno. Nezáleží ani na tom, že o kolaudaci vodovodu zažádali místní starosta a člen místního výboru a že podle zápisu o kolaudaci převzali vodovod zástupce místního zastupitelstva a někteří obyvatelé, mající zájem na věci. Tím nebylo nahrazeno usnesení zastupitelstva, jež bylo nutné, by vzešel platný závazek obce. Tím méně stačí k založení sporného závazku skutečnost, že vodovodem dodává se voda do některých stavení i do obecní budovy školní, neboť po této stránce jest obec jen odběratelem vody. Nerozhoduje ani skutečnost, že státní a zemské subvence na vodovod byly vyplaceny žalované obci a jí odvedeny buď firmě J. nebo přímo žalobkyni, neboť obec nebyla oprávněna ponechat si částky pro sebe, nýbrž musila je odvésti, pro koho jí byly vyplaceny. Pokud jde tudíž o rozhodnutí, zda obec je povinna zaplatiti žalobkyni neuhrazený zbytek nákladů spojených se zřízením vodovodu, nelze uznati závazek ten z příčiny nedůvodného obohacení. Účelem zákonů shora vytčených jest ochrana obcí a jejich hospodářství, což vylučuje, by třetí osoby dosáhly prostředkem § 1041 obč. zák. toho, čemu má býti zabráněno oněmi předpisy.

Čís. 7868.

Jde-li o případ § 15 zákona ze dne 5. prosince 1877, čis. 111 ř. zák., není ediktální řízení obligatorním. Bylo-li shromáždění držitelů dluhopisů svoláno a důvěrníci byli zvoleni za příčinou určitého návrhu opatrovníkova, nelze dovoditi ze zákona, že to bylo omezeno na onen určitý úkon, nebylo-li to řečeno výslovně. Činnost důvěrníků vztahuje se na celou dobu opatrovnictví. Jen v případech značné důležitosti jest svolati opět shromáždění držitelů dluhopisů, jinak postačí, přezkoumá-li opatrovnícký soud návrh opatrovníkův, podepsaný důvěrníky a vyřídí ho bez svolání držitelů dluhopisů.

(Rozh. ze dne 15. března 1928, R I 114/28.)

V opatrovnícké věci majitelů dílčích dluhopisů zahraniční zápůjčky města Velké Prahy z roku 1922 předložil společný opatrovník Dr. Antonín Sch. propouštěcí prohlášení ohledně propuštění z hypoteky dílce poz. parc. č. kat. 455/1 a poz. parc. č. kat. 470/1 ku schválení soudem opatrovníckým. Opatrovnický soud nevyhověl žádosti, by bylo

upuštěno od ediktálního řízení, a vyzval společného opatrovníka, by ve smyslu § 3 (4) zák. ze dne 15. prosince 1877, čís. 111 ř. zák. do 14 dnů učinil návrh, co má obsahovati edikt ve příčině zamýšleného propuštění z hypoteky, načež že bude vydán edikt podle tohoto zákona. D ů v o d y: Okolnost, uvedená k odůvodnění žádosti, by upuštěno bylo od edikt. řízení, že jistota majitelů dílčích dluhopisů neutrpí újmy, ježto dílec pozemku č. kat. 455/1 jest výměry nepatrné a trhová cena za pozemek č. kat. 470/1 složena na zvl. garančním účtě, neopodstatňuje návrh na upuštění od ediktálního řízení, jež jest závazným v případech v § 1 cit. zák. uvedených a nelze pochybovati o tom, že když mají býti z hypoteky propuštěny pozemky v ceně prý 3212 Kč a 418.425 Kč, jde o důležité právní jednání ve smyslu cit. § 1, o němž majitelé dílčích dluhopisů musí býti slyšeni. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Jde o speciální případ, totiž o schválení propouštěcího prohlášení ve příčině propuštění z hypoteky dílce poz. parcely č. kat. 455/1 a poz. parcely č. kat. 470/1 soudem opatrovnickým podle návrhu JUDr. Antonína Sch-a, jenž byl usnesením obchodního soudu v Praze ze dne 12. června 1922 zřízen kuratorem (opatrovníkem) pro majitele dílčích úpisů hypotekární půjčky města Velké Prahy z roku 1922 podle § 17 zákona ze dne 24. dubna 1874, čís. 49 ř. zák. Jest tedy rozhodnutí o rekursu proti napadenému usnesení, pokud jde o tento právě uvedený speciální případ, neboť jen ten jest předmětem rekursu a jest případem, který rekurent v rekursu označuje jménem »prvý případ«, t. j. případ, jenž pro svou důležitost vyžaduje schválení soudem opatrovnickým (§ 14 zákona ze dne 24. dubna 1874, čís. 49 ř. zák. a § 1 zák. ze dne 5. prosince 1877, čís. 111 ř. zák.). Pokud rekurent v žádosti, o níž bylo vydáno napadené usnesení, dovolává se souhlasu důvěrníků pro povolení žádosti, nelze k souhlasu tomu přihlížeti, poněvadž důvěrníci ti byli zvoleni pro určitý jiný případ, v ediktu ze dne 12. července 1927 blíže označený, při roku dne 7. září 1927 a jejich funkční doba skončením tohoto určitého případu rovněž skončila (§ 14, druhý odstavec zákona čís. 111/1877 ř. zák.). Proto jest napadené usnesení odůvodněno § 1 cit. zák. čís. 111/1877 ř. zák., ano jde v nynějším novém případě o závad prosté oddělení části pozemkové parcely a celé parcely z hypoteky zřízené pro majitele dílčích úpisů (viz sedmý bod smlouvy ze dne 22. května 1922 a bod X. dodatečné smlouvy z téhož data), jež vyžaduje schválení opatrovnického soudu. Poukaz k § 15 zák. čís. 111/1877 ř. zák. na odůvodněnou zbytečnost prý ediktální citace není důvodný, poněvadž se v § tom pojednává o případě zcela jiném, totiž když po odbytém již shromáždění ve smyslu § 1 zákona čís. 111/1877 ř. zák. by se naskytla právní jednání opatrovníkova, vyžadující schválení opatrovnickým soudem, jež však nebyla předmětem návrhu předloženého k vyjádření shromáždění majitelů dílčích úpisů již konanému a kde tedy nutno svolání nového shromáždění těchto majitelů. Otázka v rekursu projednávána o nepřilíš prý veliké výměře dotyčných pozemků a naložení s jejich cenou nemůže rozhodovati o tom, zda jest nutno svolati shromáždění majitelů úpisů podle § 1 zákona čís. 111/1877 ř. zák.,

neboť zákon, v tom směru nerozeznáváje, ukládá opatrovnickému soudu svolání zmíněného shromáždění, jakmile tu jsou podmínky cit. § 1 zák. čís. 111/1877 ř. zák.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by znovu rozhodl o opatrovníkově návrhu.

D ů v o d y:

Napadené usnesení odporuje zřejmě zákonu ze dne 5. prosince 1877, čís. 111 ř. zák., čímž jest splněna podmínka jeho zrušení podle § 16 pat. o nesp. říz. Jde o případ § 15 zmíněného zákona, a mylný jest proto názor nižších soudů, že ediktální řízení jest obligatorní. Podle § 1 zákona nemusí býti podnětem k shromáždění držitelů dílčích dluhopisů a k volbě důvěrníků určitý návrh opatrovníkův, nýbrž stačí možnost, že opatrovník bude nucen předsevzítí právní jednání vyžadující pro svou důležitost schválení opatrovnického soudu. Nebylo proto třeba vyčkati prvního návrhu opatrovníkova na schválení (viz podání jeho ze dne 4. února 1925), a mohlo i mělo se tak státi hned, jakmile zřízen byl opatrovník, neboť dalo se očekávati, že dojde k podobným návrhům vzhledem k rozsahu hypotéky. I když se tak nestalo hned, nýbrž když shromáždění bylo svoláno a důvěrníci byli zvoleni za příčinou určitého návrhu opatrovníkova, nelze dovoditi ze zákona, že to bylo omezeno jen na onen určitý úkon, když to nebylo řečeno výslovně. Tomuto názoru není na závalu § 3 (4), ani § 9, pokud mluví o návrzích opatrovníkových, neboť předpisy ty mají za účel jen objasnění věci, o kterou právě jde při shromáždění. Naproti tomu jest patrné z §§ 12 až 15, že se činnost důvěrníků vztahuje na celou dobu opatrovnictví, t. j. až do sprostění opatrovníka z úřadu. Právoplatným usnesením zemského soudu civilního v Praze ze dne 13. června 1922 zřízen byl opatrovník ve smyslu §§ 1 a 17 zákona ze dne 24. dubna 1874, čís. 49 ř. zák. všeobecně pro knihovní projednání neb uplatnění práv hypotekárních podle čl. 7 ujednání a čl. X. dodatné úmluvy, nikoli tudíž jen pro podání obou předchozích návrhů, jež zavdaly podnět k svolání držitelů dílčích dluhopisů a k volbě důvěrníků. Trvá proto opatrovnictví nadále a s ním i součinnost důvěrníků i po vyřízení obou návrhů opatrovníkových. To vyplývá jasně z ustanovení druhého odstavce § 14, tomu nasvědčuje i doslov prvního odstavce § 12 i 13, podle nichž má zákon na mysli stálou spolupráci opatrovníkovu s důvěrníky. Doplnkem §§ 3 (4) a (9) jest však hlavně § 15, jenž má na mysli případy, jež nebyly uvedeny v původní vyhlášce a o nichž nemohli se vysloviti držitelé dílčích dluhopisů dostavivši se do shromáždění. Podle § 15 jest pravidlem, by se nekonaly opět shromáždění a volba důvěrníků, nýbrž by se ušetřily náklady s tím spojené a průtah časový. Zákon poskytuje v tomto případě jak opatrovníku tak i opatrovnickému soudu jen oprávnění požadovati anebo zaříditi svolání opět shromáždění. Jde tudíž o opatření fakultativní, omezené na výjimečné případy veliké důležitosti. Jinak postačí, přezkoumá-li opatrovnický

soud návrh opatrovníkův podepsaný důvěrníky (§ 13 (1), poslední věta), a vyřídí jej bez svolání držitelů dluhopisů. Že by při návrhu opatrovníkovu ze dne 27. října 1927 šlo o věc mimořádnou, není z něho patrné, a nižší soudy o tom vůbec neuvažovaly. Opatrovník domáhá se jím jen schválení propouštěcích prohlášení, jak se stalo v předchozích případech. Nižší soudy vycházely z mylného názoru o bezpodmínečné nutnosti svolání držitelů dluhopisů bez ohledu na důležitost věci, kterou se nezabývaly vůbec. Bylo proto zrušiti usnesení jejich a naříditi opětné vyřízení návrhu, při němž soud nechť přihlíží k tomu, zda jde o věc tak důležitou, by bylo nutné opětné shromáždění podle § 15. zák.

Čís. 7869.

Nebylo-li při rozvrhovém roku prokázáno, že úvěrová pohledávka, vážnoucí podle výpisu z pozemkové knihy na exekučně prodané nemovitosti, zanikla nebo že v jejím rámci žádná pohledávka nevznikla a již nevznikne, nelze úvěrovou pohledávku při rozvrhu nejvyššího podání pominouti, nýbrž jest ohledně ní postupovati podle § 224 ex. ř.

Je-li při úvěrové pohledávce v pozemkové knize poznamenáno, že pohledávka jest existentní a likvidní, jest pohledávku tu přikázati k hotovému zaplacení. Nebylo-li prokázáno ani osvědčeno, že z úvěrové pohledávky skutečně vzešel nějaký nárok, jest příslušný peníz uložit u soudu na úrok.

(Rozh. ze dne 15. března 1928, R I 159/28.)

Rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně prodanou nemovitost přikázal soud první stolice nezl. Rudolfu E. 20.000 Kč na úvěrovou pohledávku a Anně P. 20.000 Kč na úvěrovou pohledávku. K rekursu dalších knihovních věřitelů rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu potud, že 20.000 Kč připadajících na úvěrovou pohledávku nezl. Rudolfa E., se složí na úrok k soudu, ohledně úvěrové pohledávky Anny P. dovolacímu rekursu nevyhověl.

D ů v o d y:

Pokud si dovolací rekurentka stěžuje na to, že byly z nejvyššího podání úvěrové pohledávky Anny P. a nezl. Rudolfa E. přikázány, a má za to, že měly býti zamítnuty, protože v jejich rámci žádná pohledávka jako existentní nebyla prokázána pokud se týče osvědčena, jest dovolací rekurs neopodstatněný. Při rozvrhovém roku nebylo prokázáno, že řečené úvěrové pohledávky zanikly nebo že v jejich rámci žádná pohledávka nevznikla a již nevznikne, a proto, když pohledávky podle výpisu z veřejné knihy v pozemkové knize na prodaných nemovitostech vážnou, nebylo lze podle ustanovení § 210 ex. ř. pohledávky ty při roz-